

OBSAH

ÚVOD	3
Obecná část	
ČÁST I VEŘEJNÁ SPRÁVA A SPRÁVNÍ PRÁVO	4
1. VYMEZENÍ A POJEM VEŘEJNÉ SPRÁVY	4
1.1. Vymezení veřejné správy	4
1.2. Pozitivní definice veřejné správy	5
1.3. Negativní definice veřejné správy, zákonodárství a soudnictví	5
1.4. Veřejná správa v širším a užším slova smyslu	6
1.5. Veřejná správa a hospodářská role státu	7
2. SPRÁVNÍ PRÁVO, SPRÁVÍ VĚDA A VĚDA O SPRÁVNÍM PRÁVU	7
2.1. Správní právo	7
2.2. Správní věda	10
2.3. Věda o správním právu	11
2.4. Vztah správního práva k ostatním odvětvím právního řádu	11
3. PRAMENY SPRÁVNÍHO PRÁVA	12
3.1. Definice pramene správního práva	12
3.2. Členění pramenů podle druhu orgánu, který jej vydal	12
3.3. Členění podle principu právní síly	14
3.4. Prameny správního práva primární či odvozené	14
3.5. Rozdělení zákonů	14
3.6. Publikace právních předpisů	15
ČÁST II ORGANIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY	16
1. Pojem organizace veřejné správy	16
2. Organizace státní správy	17
3. Organizace samosprávy	18
4. Technicko organizační principy výstavby státní správy	20
4.1. Organizační systém územní – odvětvový – funkční	20
4.2. Organizační systém kolegiální – monokratický	20
4.3. Systém volební – jmenovací	21
4.4. Systém koncentrované a dekoncentrované veřejné správy	21
4.5. Systém centralizované a decentralizované veřejné správy	21
ČÁST III SUBJEKTY (VYKONAVATELÉ) VEŘEJNÉ SPRÁVY	22
1. POJEM SUBJEKTU, VYKONAVATELE VEŘEJNÉ SPRÁVY	22
2. STÁT JAKO SUBJEKT VEŘEJNÉ SPRÁVY	22
3. JINÉ SUBJEKTY VEŘEJNÉ SPRÁVY	23

3.1.Subjekty profesní a zájmové samosprávy	23
3.2.Fyzické osoby zmocněné k výkonu správního dozoru	23
4. KONKRÉTNÍ VYKONAVATELÉ STÁTNÍ SPRÁVY	24
4.1.Centrální úroveň (ústřední státní správa)	24
4.1.1. Resorty	24
4.1.2.Další ústřední orgány státní správy (přímo řízené vládou)	24
4.1.3.Ostatní orgány podřízené ministerstvům	24
4.1.4.Státní orgány	25
4.2.Regionální a místní státní správa	25
4.2.1.Správní úřady se všeobecnou působností	25
4.2.2.Územní odborné správní úřady	25
4.3.Státní správa vykonávaná veřejnými sbory	25
4.4.Státní správa propůjčená soukromým osobám	25
5. PŮSOBNOST A PRAVOMOC	26
6. ZÁSADY VÝKONU PRAVOMOCÍ SUBJEKTŮ VEŘEJNÉ SPRÁVY	27
7. OKRUH PŮSOBNOSTI MINISTERSTEV	27
7. 1. Obecně k působnosti ministerstev a jiných orgánů státní správy	27
7. 2. Okruh působnosti jednotlivých ministerstev	28
7.2.1. Ministerstvo financí	28
7.2.2. Ministerstvo zahraničních věcí	29
7.2.3. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	29
7.2.4. Ministerstvo kultury	29
7.2.5. Ministerstvo práce a sociálních věcí	30
7.2.6. Ministerstvo zdravotnictví	30
7.2.7. Ministerstvo spravedlnosti	30
7.2.8. Ministerstvo vnitra	30
7.2.9. Ministerstvo průmyslu a obchodu	31
7.2.10. Ministerstvo pro místní rozvoj	32
7.2.11. Ministerstvo zemědělství	32
7.2.12. Ministerstvo obrany	32
7.2.13. Ministerstvo dopravy	33
7.2.14. Ministerstvo informatiky	33
7.2.15. Ministerstvo životního prostředí	33
8. ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA	34
8.1. Právní úprava	34
8. 2. Obecní zřízení	34
8. 2. 1. Postavení obcí	34
8. 2. 2. Působnost obcí	35
8.2.3. Hospodaření obce	37
8. 2. 4. Orgány obce	38
8.2.5. Právní předpisy obcí	39
8.3. Krajské zřízení	40
8.3.1. Postavení kraje	40
8.3.2. Působnost kraje	41
8.3.3. Orgány kraje	41
8.3.4. Právní předpisy kraje	42
ČÁST IV ČINNOSTI VEŘEJNÉ SPRÁVY	44
1.FORMY REALIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY	44

2. PRÁVNÍ FORMY REALIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY	44
3. NEPRÁVNÍ (ORGANIZAČNÍ) FORMY REALIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY	45
4. FAKTICKÉ POKYNY A DONUCOVACÍ ÚKONY	45
5. JINÉ ÚKONY	46
ČÁST V PRÁVNÍ ZÁRUKY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	47
1. KONTROLA VEŘEJNÉ SPRÁVY	47
1.1. Správní soudnictví	47
1.2. Ústavní soudnictví	48
1.3. Nejvyšší kontrolní úřad	49
1.4. Správní orgány	50
1.5. Občané	50
1.6. Veřejný ochránce práv (ombudsman)	51
2. PRÁVO NA INFORMACE	51
3. ZMĚNA, ZRUŠENÍ A SISTACE SPRÁVNÍHO AKTU	52
4. UPLATŇOVÁNÍ ODPOVĚDNOSTI	52
5. PŘÍMÉ DONUCENÍ KE SPLNĚNÍ PRÁVNÍ POVINNOSTI	53
Zvláštní část	
ČÁST VI VNITŘNÍ SPRÁVA	54
1. VYMEZENÍ VNITŘNÍ SPRÁVY	54
2. PRÁVNÍ ÚPRAVA VNITŘNÍ SPRÁVY	54
3. ORGÁNY VNITŘNÍ SPRÁVY	55
4. ZABEZPEČENÍ OSOBNÍHO STAVU OBYVATELSTVA	56
4. 1. Matriky, jméno a příjmení	56
4.1.1. Matriční úřady	56
4.1.2. Matriční doklady	58
4.1.3. Místní působnost matričních úřadů	58
4.1.4. Působnost matričních úřadů	59
4.1.5. Kniha narození	60
4.1.6. Kniha manželství	60
4.1.7. Kniha úmrtí	61
4.1.8. Nahlížení do matričních knih a doba uložení matričních knihy a sbírky listin	62
4.1.9. Jiné činnosti matrik	62
4.1.10. Jméno a příjmení	62
4.2. Evidence obyvatel, rodných čísel a právo na informace	63
4.2.1. Evidence obyvatel	63
4.2.2. Rodné číslo	64
4.2.3. Právo na informace	64
4.3. Občanské průkazy	65
4. 4. Cestovní doklady	67
4. 5. Pobyt cizinců	70
4.5.1. Definice cizince	70
4.5.2. Vstup na území a hraniční kontrola	70
4.5.3. Režimy pobytu cizinců	71
4.5.4. Pobyt na základě víza a bez víza	72

4.5.5. Přejíždění pobyt na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu	78
4.5.6. Přejíždění pobyt na území na výjezdni příkaz	79
4.5.7. Trvalý pobyt	80
4.5.8. Pobyt občanů EU a jeho rodinných příslušníků	84
4.5.9. Státní správa v oblasti cizinců	84
4.5.10. Soudní přezkum postupu státních orgánů ve věcech cizinců	86
4.5.11. Zajištění cizince za účelem správního vyhoštění	86
4.6. Azyl	87
4.6.1. Institut azylu	87
4.6.2. Azyl a druhy azylů podle azylového zákona	88
4.6.3. Některé základní pojmy související s azylem	88
4.6.4. Řízení o azylu	90
4.6.5. Důvody vylučující udělení azylu, jeho odnětí a zánik	91
4.6.6. Práva a povinnosti žadatele o udělení azylu	92
4.6.7. Evidence týkající se azylu	93
4.7. Státní občanství	93
4.7.1. Definice pojmu státního občanství	93
4.7.2. Způsoby nabytí státního občanství	94
4.7.3. Způsoby pozbytí státního občanství České republiky	98
4.7.4. Doklady o státním občanství	99
4.8. Právo sdružovací a právo shromažďovací	100
4.8.1. Sdružování	100
4.8.2. Shromažďování	101
4.9. Archivnictví a spisová služba	104
4.10. Územní členění státu, státní symboly a sčítání lidu	105
4.10.1. Územní členění státu	105
4.10.2. Státní symboly	108
4.10.3. Sčítání lidu, domů a bytů	110
VII SPRÁVA VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI	112
1. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	112
2. ORGANIZACE BEZPEČNOSTI A POLICEJNÍ SPRÁVY	113
3. PRÁVNÍ ÚPRAVA BEZPEČNOSTNÍ SPRÁVY	113
4. BEZPEČNOST ČESKÉ REPUBLIKY	114
4.1. Nouzový stav	115
4.2. Stav ohrožení státu	115
4.3. Válečný stav	115
4.4. Krizové řízení a integrovaný záchranný systém	116
4.5. Policie České republiky	117
4.5.1. Pojem, organizace a úkoly Policie ČR	117
4.5.2. Úkoly Policie České republiky:	118
4.5.3. Vztahy policie k zahraničí	118
4.5.3. Oprávnění a povinnosti Policie ČR	119
4.5.4. Služební poměr policisty	119
4.5.5. Prostředky výkonu policejní správy a zásady pro jejich použití	119
4.5.6. Povinnosti a oprávnění policistů	120

4.6. Bezpečnostní informační služba	122
4.7. Obecní policie	122

Část VIII SPRÁVA OBRANY STÁTU 126

1. VYMEZENÍ POJMU OBRANY STÁTU	126
2. PRÁVNÍ ÚPRAVA NA ÚSEKU OBRANY STÁTU	127
3. ZAJIŠTĚNÍ OBRANY STÁTU A JEJÍ ORGANIZACE	127
4. OZBROJENÉ SÍLY	131

ČÁST IX SPRÁVA V OBLASTI ŠKOLSTVÍ 134

1. POJEM A PRÁVNÍ ÚPRAVA V OBLASTI ŠKOLSTVÍ	134
2. VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVA	135
3. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ	136
4. ORGANIZACE PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	137
5. ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	137
6. STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	138
7. VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	139
8. DALŠÍ DRUHY ŠKOL	139
9. SAMOSPRÁVA VE ŠKOLSTVÍ	141
10. STÁTNÍ SPRÁVA VE ŠKOLSTVÍ	142
11. FINANCOVÁNÍ	143

ČÁST X SPRÁVA VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ 147

1. POJETÍ VYSOKÝCH ŠKOL A PRÁVNÍ ÚPRAVA	147
2. ROZDĚLENÍ VYSOKÝCH ŠKOL	147
3. AKADEMICKÁ OBEC, AKADEMICKÁ PRÁVA A SVOBODY	148
4. VEŘEJNÁ VYSOKÁ ŠKOLA	148
5. SOUKROMÁ VYSOKÁ ŠKOLA	155
6. STÁTNÍ VYSOKÁ ŠKOLA	156
7. STUDIUM NA VYSOKÉ ŠKOLE	156
8. STÁTNÍ SPRÁVA VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ	158

ČÁST XI VEŘEJNÁ SPRÁVA NA ÚSEKU ZDRAVOTNICTVÍ 159

1. PRÁVNÍ ÚPRAVA	159
2. ZDRAVOTNÍ PÉČE A JEJÍ FINANCOVÁNÍ	159
3. ZDRAVOTNICKĚ ZAŘÍZENÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNY	160
4. VEŘEJNÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	162
5. ORGÁNY VEŘEJNÉ SPRÁVY NA ÚSEKU ZDRAVOTNICTVÍ	164

ČÁST XII SPRÁVA KULTURY 165

1. POJEM KULTURY A PRÁVNÍ ÚPRAVA	165
2. SPRÁVA KULTURNÍCH PAMÁTEK	166
3. MUZEA, GALERIE A JEJICH SBÍRKY	172
4. KNIHOVNY	173
5. TISK, ROZHLAS A TELEVIZE	175

LITERATURA 176